

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, dnia 23.07.2015 r.

Sekretariat Wicemarszałek Senatu R
Marii Pańczyk-Pozdziej
Wpłynęło dn. 24.07.2015
Nr. MPP/450 Nk. 19396
Podpis..... RP

DSO-I-071-46/15
BM-I-071-246/15/2
150723-00872

SEKRETARIAT
Biura Prac Senackich
Wpłynęło dn. 24.07.15
4708 podpis

Dot. BPS/043-76-3294-MS/15

Pani
Maria Pańczyk-Pozdziej
Wicemarszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Stosownie Panu Marszałek

Odpowiadając na oświadczenie złożone przez Pana senatora Grzegorza Wojciechowskiego podczas 76. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 12 czerwca 2015 r., dotyczące wydania przez Sąd Rejonowy w Pabianicach dwóch różnych orzeczeń w tej samej sprawie o stwierdzenie nabycia spadku, uprzejmie informuję.

Z uwagi na treść zagadnień przedstawionych w oświadczeniu należy przede wszystkim zwrócić uwagę na charakter i istotę uprawnień nadzorczych Ministra Sprawiedliwości, które wyznaczają zakres działań podejmowanych przez ten organ.

Zgodnie z art. 9a § 1 i 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. *Prawo o ustroju sądów powszechnych* (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 133 z późn. zm.), zwanej dalej u.s.p., nad działalnością administracyjną sądów powszechnych, polegającą na zapewnieniu właściwego toku wewnętrznego urzędowania bezpośrednio związanego z wykonywaniem przez sądy zadań z zakresu sprawowania wymiaru sprawiedliwości i ochrony prawnej, sprawowany jest wewnętrzny i zewnętrzny nadzór administracyjny.

Stosownie do treści art. 9a § 2 oraz art. 37f § 1 i art. 37g § 1 i 2 u.s.p. Minister Sprawiedliwości uprawniony jest do wykonywania zewnętrznego nadzoru administracyjnego, którego istota sprowadza się do oceny prawidłowości oraz skuteczności wykonywania przez

prezesów sądów wewnętrznego nadzoru administracyjnego. W ramach nadzoru zewnętrznego Minister Sprawiedliwości analizuje informacje roczne o działalności sądów, ustala ogólne kierunki wewnętrznego nadzoru administracyjnego wykonywanego przez prezesów sądów apelacyjnych, kontroluje wykonywanie obowiązków nadzorczych przez prezesów sądów apelacyjnych oraz wydaje stosowne zarządzenia. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności administracyjnej sądu lub niewykonania przez prezesa sądu apelacyjnego wskazanych zarządzeń może zarządzić przeprowadzenie lustracji sądu lub wydziału sądu albo przeprowadzenie lustracji działalności nadzorczej prezesa sądu.

Zgodnie z art. 9a § 1 oraz art. 37 § 1 i 3 i art. 37b § 1 i 2 u.s.p. prezesi sądów wykonują zadania z zakresu wewnętrznego nadzoru administracyjnego, który obejmuje między innymi badanie sprawności postępowania w poszczególnych sprawach. Osoby sprawujące wewnętrzny nadzór administracyjny mają prawo wglądu w czynności sądów, mogą żądać wyjaśnień oraz usunięcia uchybień oraz być obecne na rozprawie toczącej się z wyłączeniem jawności. Prezesi sądów są ponadto upoważnieni do uchylania czynności administracyjnych niezgodnych z prawem, naruszających sprawność postępowania sądowego lub z innych przyczyn niecelowych. Szczególnymi formami nadzoru wewnętrznego są wizytacje i lustracje zlecane przez prezesów sądów apelacyjnych i prezesów sądów okręgowych.

Po uzyskaniu informacji dotyczących nieprawidłowości w sprawie sygn. akt [redacted], w której postępowanie toczyło się przed Sądem Rejonowym w Pabianicach, Ministerstwo Sprawiedliwości podjęło działania zmierzające do wyjaśnienia okoliczności i przyczyn uchybień w działalności tego Sądu.

Z informacji nadesłanych przez Wiceprezesa Sądu Apelacyjnego w Łodzi wynika, że prawdopodobną przyczyną wydania dwóch różnych odpisów postanowień ze sprawy sygn. akt [redacted] było przygotowanie dwóch wersji projektów postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku – jednego na podstawie ustawy, drugiego na podstawie testamentu. W dniu 11 marca 2009 r. Sąd ogłosił postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku na podstawie ustawy, które zostało wszyte do akt. Druga wersja postanowienia nie została zniszczona i pozostała w aktach. Wskutek tego doszło do wydania w dniu 8 kwietnia 2009 r. - bez uprzedniego sprawdzenia zgodności z oryginałem – odpisów orzeczenia niezgodnych z ogłoszonym postanowieniem. W dniu 30 kwietnia 2009 r. podczas przygotowywania stronie odpisu postanowienia stwierdzono, iż w aktach znajduje się kopia postanowienia niezgodna z oryginałem, a zarazem brak kopii oryginału postanowienia. W następstwie powyższego zobowiązano podmioty, którym wydano odpisy postanowień do ich zwrotu, a nadto

Przewodniczący Wydziału powiadomił Przewodniczącą V Wydziału Ksiąg Wieczystych o konieczności dokonania przez sąd z urzędu wpisu w księdze wieczystej ostrzeżenia w trybie art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece ze wskazaniem rzeczywistych właścicieli.

Odnosząc się do poruszonego w oświadczeniu zagadnienia dotyczącego odpowiedzialności dyscyplinarnej osób winnych zaistniałej sytuacji uprzejmie wskazuję, że zgodnie z art. 107 § 1 u.s.p. sędzia odpowiada dyscyplinarnie za przewinienia służbowe, w tym za oczywistą i rażącą obrazę przepisów prawa i uchybienia godności urzędu (przewinienia dyscyplinarne).

Stosownie do treści art. 108 § 1 u.s.p. po upływie trzech lat od chwili czynu nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego. Z kolei art. 108 § 4 u.s.p. stanowi, że jeżeli przewinienie dyscyplinarne zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie dyscyplinarne nie może nastąpić wcześniej niż przedawnienie przewidziane w przepisach Kodeksu karnego.

Przedawnienie z art. 108 u.s.p. stanowi ujemną przesłankę procesową wyłączającą możliwość wszczęcia i prowadzenia postępowania dyscyplinarnego. Od wskazanych w piśmie Pana senatora zdarzeń upłynęło sześć lat. Należy wskazać, że do zastosowania konstrukcji z art. 108 § 4 u.s.p. konieczne jest potwierdzenie prawomocnym wyrokiem sądu karnego popełnienia przez sędziego przestępstwa. Taki pogląd wyraził też Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 10 czerwca 2008 r., SNO 40/08 stwierdzając, iż „w postępowaniu dyscyplinarnym, sąd dyscyplinarny samodzielnie czyni ustalenia i nie jest w tym związany rozstrzygnięciami innych sądów lub organów, jednakże dla zastosowania konstrukcji przedawnienia o jakiej mowa w art. 108 § 4 u.s.p. niezbędny jest prawomocny wyrok sądu karnego. Jeśli przedmiotem rozpoznania postępowania dyscyplinarnego i karnego jest kwestia odpowiedzialności za ten sam czyn o znamionach przestępstwa, to osobę na której ciąży zarzut uważa się za niewinną, dopóki wina jej nie zostanie udowodniona i stwierdzona prawomocnym wyrokiem sądu karnego.”

W wyniku poczynionych ustaleń Ministerstwo Sprawiedliwości zawiadomiło Prokuraturę Rejonową w Pabianicach o możliwości popełnienia przestępstwa poświadczenia nieprawdy w dokumencie wystawionym i wydanym przez Sąd Rejonowy w Pabianicach w sprawie sygn. akt . Dotychczas nie uzyskano informacji o podjętych w tej sprawie czynnościach.

W tych okolicznościach nie ma wystarczających podstaw do wystąpienia przez Ministra Sprawiedliwości z żądaniem podjęcia przez rzecznika dyscyplinarnego czynności dyscyplinarnych.